

De 12 meest gestelde vragen over vaccineren

1. Waarom is het vaccineren van huisdieren belangrijk?

Vaccinatie bij huisdieren voorkomt onnodig dierenleed. Besmettelijke virussen en bacteriën kunnen ernstige ziektes veroorzaken met soms zelfs de dood tot gevolg. Door te vaccineren kun je ziektes en uitbraken van ziektes (in het algemeen of in asielen en opvangcentra) voorkomen. Door je huisdier te vaccineren, bescherm je niet alleen je eigen dier, maar ook de dieren van andere mensen. Bovendien voorkom je dat bepaalde ziekten van dieren op mensen kunnen overgaan (zoönosen). Door je dier te vaccineren, lever je dus ook een bijdrage aan de volksgezondheid!

2. Wat is de vaccinatiegraad van honden, katten en konijnen in Nederland?

In Nederland wordt ongeveer 55 procent van de honden, 25 procent van de katten en 16 procent van de konijnen gevaccineerd. We merken dat hoe meer een dier wordt gezien als een maatje of onderdeel van het gezin, hoe vaker ze gevaccineerd en gechipt zijn. Helaas worden lang niet alle huisdieren gevaccineerd.

3. Wat zijn veelvoorkomende ziektes waar je tegen kunt vaccineren en wanneer is dit nodig?

Er zijn meerdere vaccinaties mogelijk voor honden, katten en konijnen. Volgens de richtlijnen zijn de belangrijkste vaccinaties per dier als volgt:

- **Hond:** Parvo, hondenziekte, hepatitis (leverziekte) en de ziekte van Weil (leptospirose)
- **Kat:** Kattenziekte en niesziekte
- **Konijn:** Myxomatose, RHD1 en RHD2

Sommige eigenaren kiezen ervoor om hun puppy of kitten wel de eerste inenting te geven, maar komen niet meer opnieuw langs voor een vervolgenting. Volgens de richtlijnen is het echter nodig dat pups en kittens voor het eerst worden gevaccineerd als ze 6 tot 8 weken oud zijn, met een herhalende vaccinatie iedere twee tot vier weken. Dit moet tot de leeftijd van 14 tot 16 weken. Zodra ze 6 tot 12 maanden oud zijn, krijgen ze een boostervaccinatie. Deze vaccinaties, inclusief de booster, zijn samen de volledige basisvaccinatie.

Als een hond naar een pensioen of kennel wordt gebracht of met een uitlaatservice meegaat, dan is vaccinatie tegen kennelhoest meestal vereist. Wil je met je hond naar het buitenland, dan moet je hond ingeënt zijn tegen hondsdolheid (rabiës). Na de basisvaccinaties in het eerste levensjaar van de hond, is het raadzaam om je hond om de drie jaar te laten vaccineren tegen parvo, hondenziekte en hepatitis (leverziekte). Voor bescherming tegen de ziekte van Weil en kennelhoest is een jaarlijkse vaccinatie nodig.

Na de basisvaccinaties in het eerste levensjaar van de kat, is het raadzaam om je kat om de drie jaar te laten vaccineren tegen kattenziekte. Als de katten buiten lopen, naar een pension gaan of in het asiel zitten, dan moeten ze jaarlijks gevaccineerd worden tegen niesziekte.

4. Wat is titeren/een titerbepaling?

Naast het inenten van dieren, kunnen dierenartsen ook een dier titeren. Dan wordt door het testen van een druppel bloed gekeken of er genoeg antistoffen in het bloed aanwezig zijn. Is dat

niet het geval dan moet er weer opnieuw ingeënt worden. Er wordt dan alleen gevaccineerd als de zogenaamde titer te laag is. Dierenartsen staan over het algemeen positief tegenover titeren, maar er moet daarbij wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

5. Wat vinden dierenartsen van titeren?

Veel dierenartsen staan open voor titeren, maar zijn zich wel bewust van de beperkingen hiervan. Het is mogelijk om serologische testen te gebruiken bij pups en kittens om vast te stellen wanneer de antistoffen van de moeder zijn verdwenen. Wel hebben deze testen nadelen. Door de sterke individuele variatie moeten alle dieren in een nest elke twee tot drie weken getest worden met beschikbare sneltesten. Door het vele bloedprikken kan dit nadelig zijn voor het welzijn van dieren. Bovendien neemt het risico op infecties toe, doordat dieren mogelijk onnodig lang onvoldoende beschermd zijn. Voor de individuele volwassen hond en kat kan een titerbepaling voor parvo, hondenziekte, hepatitis (leverziekte) en kattenziekte een alternatief voor vaccineren zijn.

6. Hoeveel noodzakelijke vaccinaties heeft een dier gedurende zijn leven nodig?

Dit is sterk afhankelijk van de omstandigheden (bv. lokale infectiedruk). Overleg hierover met je dierenarts.

7. Wat is de noodzaak van het vaccineren van dieren die altijd binnen of in de tuin zijn?

Katten en konijnen die binnen worden gehouden, worden vaak niet gevaccineerd, terwijl ook zij een besmettelijke ziekte kunnen oplopen. Als eigenaar kun je deze virussen namelijk het huis in brengen via je handen, kleding en schoenen. Zo is het niesziektevirus dagenlang besmettelijk. Als je vrienden of burens een kat hebben met niesziekte en je hebt deze kat aangehaald, dan is er een grote kans dat je het virus mee je huis inneemt en je kat alsnog besmet raakt. Konijnen kunnen sommige ziekten via muggen krijgen, of via besmet gras dat wordt geplukt en gevoerd. Ook voor dieren die altijd binnen of in de tuin gehouden worden, is inenten noodzakelijk.

8. Wat zijn eventuele bijwerkingen die kunnen optreden?

Er komen zelden bijwerkingen voor. Als deze toch optreden, dan zijn de meest voorkomende bijwerkingen lusteloosheid, niet willen eten en pijn/jeuk/bult op de injectieplaats.

9. Er wordt nu een zogenoemde jaarlijkse cocktail/combinatievaccin gegeven aan huisdieren, terwijl vaccinaties voor sommige ziektes niet jaarlijks nodig zijn. Kunnen deze vaccinaties niet losgekoppeld worden, zodat dieren niet onnodig vaak worden ingeënt voor bepaalde ziektes? Ook scheelt dat in kosten voor de eigenaar.

Er zijn al vaccins beschikbaar voor alleen de ziekte van Weil of niesziekte. Veel huisdieren krijgen dus ieder jaar een prik, maar niet dezelfde prik.

10. Wat zijn de gevolgen van niet vaccineren van dieren? Wat voor kwalen/klachten komen veel voor?

Dat varieert per ziekte. Als je hond goed gevaccineerd is, hoef je niet bang te zijn voor bepaalde ziekten. In het ergste geval kan de hond aan de ziekte overlijden. Sterfte bij jonge dieren komt vaak voor.

Als je je huisdier niet laat vaccineren, kan het andere dieren besmetten. Als er genoeg dieren bij elkaar leven die niet gevaccineerd zijn, dan kan een uitbraak ontstaan. Doordat zeker niet alle dieren in Nederland gevaccineerd worden en er dieren uit het buitenland worden geïmporteerd die niet of niet juist zijn gevaccineerd, zien we tegenwoordig in Nederland weer hondenziekte opduiken.

Sommige ziekten bij dieren zijn ook besmettelijk voor mensen. Deze ziekten noemen wij zoönosen. Hondsdolheid (rabiës) en de ziekte van Weil (leptospirose) zijn voorbeelden van dergelijke zoönosen bij honden. Hondsdolheid komt in Nederland niet voor. Vaccinatie hiertegen is alleen nodig (en verplicht) als je met je hond naar het buitenland gaat.

11. Waarom gaat vaccinatie samen met een consult en hoe zit het met de kosten?

Vaccinatie is alleen mogelijk mét consult van de dierenarts. Dit is van belang om de gezondheid van het dier te bepalen. Bij dieren die (acut) ziek zijn (en bv. koorts hebben) kan de vaccinatie namelijk beter worden uitgesteld. Ook kan jouw dierenarts tijdens de gezondheidscontrole eventuele problemen in een vroeg stadium ontdekken, onderkennen en eventueel behandelen. Zo wordt het dier onnodig leed bespaard, heeft een behandeling een grotere kans van slagen en bespaar je mogelijk veel geld voor duurdere behandelingen. Je betaalt dus niet alleen voor de vaccinatie zelf, maar ook voor de kennis en kunde die jouw dier gezond houden!

Dierenartsen werken vanaf 1998 in een vrije markt vanwege Europese en Nederlandse mededingingswetgeving. Die vrije markt houdt in dat elke dierenartsenpraktijk afzonderlijk zijn eigen tarieven voor de diergeneeskundige zorg moet vaststellen. Het gevolg is dat de tarieven van dierenartsen in Nederland variëren. Dit betekent dat de kosten verschillen per praktijk/kliniek.

Wist je dat... we per jaar gemiddeld 39 euro uitgeven aan ziektepreventie voor ons huisdier, en gemiddeld 120 euro per jaar voor het behandelen van een dierenziekte? De kosten kunnen flink oplopen bij een ernstige ziekte. Het vaccineren van je huisdier valt onder ziektepreventie, en kan dus vele extra kosten schelen, evenals stress en pijn voor je huisdier.

Leestip: <https://www.dierenarts.nl/kosten-van-behandelingen-bij-de-dierenarts/>

12. Krijgen huisdiereigenaren een vaccinatieboekje/folder met informatie over vaccineren mee van de dierenarts?

Ja, als je je huisdier laat vaccineren dan krijg je een vaccinatieboekje van je dierenarts mee. Honden moeten verplicht gechipt worden en het registratienummer wordt in het paspoort van de hond gezet. Bij honden worden de vaccinaties daarom bijgehouden in het paspoort. De KNMvD heeft samen met de Dierenbescherming en Stichting Zwerfkatten Nederland een folder gemaakt met informatie over het vaccineren van huisdieren. Deze is vanaf juni beschikbaar bij je dierenarts. Je kunt de folder ook nu al [hier downloaden](#).